

Jan Charytański

"Schriften der Bibel literaturgeschichtlich Geordnet", t. 1, Stuttgart-München 1968 : [recenzja]

Collectanea Theologica 39/2, 187

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

we wszystkich artykułach przebija troska o rozwiązanie trudnej i niejednokrotnie bolesnej sytuacji, w jakiej znalazło się obecnie kaznodziejstwo wobec postulatów współczesnej wiedzy biblijnej. Autorzy służą swym czytelnikom z prawdziwą maestrią naukową, a zarazem w sposób bezpośredni, przekonujący w swej prostocie. Można więc tę pozycję nie tylko polecić wszystkim profesorom homiletyki i teologii pastoralnej czy katechetyki oraz kaznodziejom, ale można ponadto postawić pytanie, czy nie warto by przetłumaczyć jej dla udostępnienia wszystkim służącym słowu Bożemu?

Ks. Jan Charytański SJ, Warszawa

Schriften der Bibel literaturgeschichtlich geordnet, t. I: Vom Thronfolgebuch bis zur Priesterschrift, Stuttgart—München 1968, Calwer Verlag — Kösel Verlag, s. 351.

N. Lohfink w swoim artykule, omawianym w poprzedniej recenzji, przedstawił historię powstania ksiąg St. Testamentu. Mocno podkreślił, że treść tych ksiąg jest organicznie związana z poszczególnymi etapami historii Izraela. Pozycja obecnie omawiana stanowi jakby konkretną ilustrację też powyżej wspomnianego artykułu. Hans Schwager podaje w niej wybór tekstów St. Testamentu nie w ich obecnym układzie, ale według ich historycznego narastania. Jako czas powstawania pierwszych redakcji piśmiennych przyjmuje okres rozkwitu królestwa za Dawida i Salomona. Całość dzieli na cztery zasadnicze grupy. W pierwszej umieszcza opowieści o wczesnym królestwie oraz dzieło Jahwisty. W drugiej łączy razem księgi Mądrości, związane z dworem królewskim, a zwłaszcza z wychowaniem młodzieży dworskiej, oraz psalmy, rodzące się w życiu kultycznym Izraela. Trzecią grupę tematyczną stanowią pisma prorockie od opowieści o Eliaszu aż do Deuteroizajasza. W czwartej grupie łączy razem deuteronomistyczne i kapłańskie opracowanie dziejów Izraela.

Teksty powyższe są niejednokrotnie próbą rekonstrukcji tekstu pierwotnego. Czasami autor pozostawia wstawki późniejszych redaktorów, zaznaczając zawsze ich pochodzenie.

Podstawą całej pracy jest twierdzenie, że w St. Testamencie historia, słowo i wiara tworzą nierozdzielną jedność. Dlatego właśnie prawdziwe zrozumienie Pisma świętego wypływa ze znajomości historii poszczególnych ksiąg. Myśl teologiczna tych ksiąg czy nawet rozdziałów jest uwarunkowana konkretną sytuacją Izraela.

Celem dopomożenia czytelnikowi do odkrycia tej zależności, a zarazem istotnej myśli teologicznej danej księgi, H. Schwager poprzedza poszczególne rozdziały czy podrozdziały wprowadzeniem historycznym i teologicznym, zgodnym z obecnym stanem wiedzy biblijnej. Również ciekawe i instryktywne są zamieszczone tablice.

We wstępie autor sam stwierdza, że praca jego zawiera w wielu punktach poglądy subiektywne. Rzeczywiście, odnośnie wielu punktów do dziś istnieją dyskusje między biblistami. Niemniej jest to praca pionierska i może bez wątplenia oddać usługi zarówno biblistom, jak i homiletom czy katechetom.

Ks. Jan Charytański SJ, Warszawa

ELISABETH GÖSSMANN, Mann und Frau in Familie und Öffentlichkeit, München 1964, Max Hueber Verlag, s. 125.

Książka zajmuje się zagadnieniem wzajemnego stosunku rodziny i społeczeństwa, oraz roli chrześcijaństwa w tworzeniu nowego modelu rodziny.